

13.01.2026

**Høringssvar fra Visit Tromsø-Region AS**Høring om et best mulig transportsystem langs kysten

Visit Tromsø-Region AS viser til Samferdselsdepartementets høring om et best mulig transportsystem langs kysten, og ønsker med dette å gi våre innspill til det videre arbeidet med utviklingen av fremtidens kystrute.

**Om Visit Tromsø-Region**

Visit Tromsø-Region AS (VTR) ble etablert i 2009, og er et av Norges største destinasjonsselskaper med over 220 medlemsbedrifter fra alle bransjer i reiselivsnæringen: Overnatting, servering, transport, opplevelser og formidling. VTR har som mål å styrke den lokale verdiskapningen i regionen og legge til rette for en konkurransedyktig, bærekraftig helårsdestinasjon som er attraktiv for både besøkende og innbyggere.

**Innledning**

Kystruten er en avgjørende del av både samferdsels-, transport- og reiselivssystemet i Tromsø-regionen og i hele Nord-Norge. I en tid preget av økt geopolitisk uro og et skjerpet sikkerhetspolitisk bilde, har nordområdene fått fornyet strategisk betydning. En robust og forutsigbar tilstedeværelse langs kysten er derfor viktigere enn noen gang, både av hensyn til beredskap, bosetting og nasjonal kontroll. Kystruten bidrar til dette gjennom daglige avganger og kontinuerlig tilstedeværelse langs kysten fra Bergen i sørvest til Kirkenes i nordøst.

Gjennom den statlige kjøpsordningen sikres daglige anløp langs hele kysten, også på strekninger som ikke er kommersielt lønnsomme. Dette gir nødvendig stabilitet og forutsigbarhet i transporttilbudet i nord, der vær, vind og store avstander gjør sjøveien til et særlig robust alternativ. Ordningen bidrar samtidig til å opprettholde aktivitet, verdiskaping og «lys i husene» i kystsamfunnene.

Kystruten binder kystsamfunnene sammen og utgjør et viktig tilbud for både passasjerer, gods og kjøretøy. Den sikrer at mennesker og varer kan ferdes og fraktes trygt og effektivt mellom lokalsamfunn, og er dermed en helt sentral del av infrastrukturen som holder Nord-Norge sammen – både i et samfunns-, nærings- og sikkerhetspolitisk perspektiv.

**Fremtidig organisering og regularitet i Kystrutetilbudet**

Rapporten *Fremtidens kystrute fra Oslo Economics* vurderer flere alternativer for Kystrutens framtid, inkludert modeller som innebærer halvering av anløp eller bortfall av statlig tjenestekjøp.

Visit Tromsø-Region AS mener at det i et nasjonalt og regionalt perspektiv ikke er aktuelt å redusere frekvensen eller regulariteten i Kystrutetilbudet. Daglige seilinger og høy regularitet er en grunnleggende forutsetning for at Kystruten skal fungere som et robust kollektivtilbud, sikre sammenhengende transport for lokalbefolkningen, bidra til næringsliv og beredskap, og opprettholde gode koblinger mellom kysten og øvrig transportinfrastruktur.

Fremtidig kontraktsperiode bør derfor bygge videre på dagens daglige og helårige seilinger, tilsvarende alternativ 1 eller 2 i Oslo Economics-rapporten. Forslag som innebærer redusert frekvens eller fragmentering av tilbudet bør ikke legges til grunn, med mindre de konsekvensutredes i vesentlig større grad og baseres på brede samfunnsmessige vurderinger.

**Viktig for Tromsø og Tromsø-regionen**

Tromsø er et av hovedanløpene på Kystruten, og mange reisende starter eller avslutter sin reise her. Dette gir betydelig verdiskaping for hotell-, restaurant-, handel- og aktivitetsnæringen, samtidig som

det skaper ringvirkninger i flere tilknyttede bransjer. Kystruten bidrar dermed til å styrke Tromsø sin posisjon som et regionalt knutepunkt for både transport, handel og reiseliv.

I tillegg er Kystruten et viktig virkemiddel for å utvikle en mer helårlig og balansert reiselivsnæring. Skipene bringer gjester til regionen gjennom hele året, og mange kombinerer reisen med lokale opplevelser som nordlys jakt og hundekjøring. Kystruten bidrar også med gjester hele året til attraksjoner og sentrumsaktiviteter som handel, restauranter og uteliv. Dette bidrar til økt aktivitet utenom høysesong og skaper stabile inntekter for lokale leverandører – et vesentlig bidrag til målet om bærekraftig helårsturisme i nord.

## Prising og tilgjengelighet

For lokalbefolkningen utgjør Kystruten et viktig og reelt transportalternativ, særlig i områder med begrensede reisemuligheter. De siste årene har imidlertid prisnivået opplevdes som høyt, noe som kan gjøre tilbudet mindre tilgjengelig for dem som bor langs kysten. Det bør derfor innføres ordninger som åpner for differensiert prising mellom tilreisende og lokale reisende, tilsvarende ordninger som allerede finnes innen luftfart, der lokale reisende i distriktene har tilgang til subsidierte priser.

En slik modell vil sikre at Kystruten forblir et rimelig og brukbart transporttilbud for lokalbefolkningen, samtidig som den fortsatt kan utvikles som et attraktivt reiselivsprodukt for besøkende.

## Liggetid

Tilstrekkelig liggetid er viktig ved alle anløpshavner langs Kystruten, men liggetiden i Tromsø har en særlig strategisk betydning. Som største by i Nord-Norge og et sentralt regionalt knutepunkt for transport, næringsliv og reiseliv, fungerer Tromsø som et naturlig overgangs- og koblingspunkt for store deler av landsdelen.

Mange reisende starter eller avslutter Kystrutereisen i Tromsø, og byen har en unik rolle som bindeledd mellom sjøtransport og videre reiser med fly, buss og båt til resten av regionen. Tilstrekkelig liggetid er avgjørende for å sikre gode overganger, effektiv håndtering av passasjerstrømmer og forutsigbarhet for både reisende og lokalbefolkning.

Samtidig er liggetiden avgjørende for at passasjerene faktisk skal ha anledning til å ta del i de kommersielle opplevelsene og tilbudene som finnes på destinasjonen, som guidede turer, kulturtilbud, servering og handel. Dette bidrar til økt verdiskaping for lokale reiselivsbedrifter og styrker Kystrutens rolle som en integrert del av det lokale næringslivet. Liggetiden i Tromsø bør derfor opprettholdes på et nivå som reflekterer byens sentrale rolle i det nordnorske transport- og reiselivssystemet.

## Grønn transport langs kysten

Kystruten representerer et sentralt grønt transportalternativ langs norskekysten. I en region hvor fly, bil og båt er de eneste realistiske reisemåtene, er sjøtransport det klart mest klimavennlige alternativet for både reisende og gods. Skipene som trafikkerer Kystruten har de siste årene gjennomgått betydelige miljøoppgraderinger i henhold til statlige krav. Både Hurtigruten og Havila benytter moderne fartøy med hybridløsninger, landstrøm og teknologi som reduserer utslipp av CO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub> og partikler. Videre satsing på grønn innovasjon og skjerpede miljøkrav kan gjøre Kystruten til et internasjonalt forbilde for bærekraftig maritim transport.

## Oppsummering

Kystruten er en bærebjelke i nordnorsk infrastruktur og reiseliv. Et fremtidig kysttransportsystem må ivareta denne helheten – både som et miljøvennlig transporttilbud for passasjerer og gods, og som et reiselivsprodukt som skaper aktivitet og verdiskaping i kystsamfunnene.

Den statlige kjøpsordningen er avgjørende for å opprettholde et stabilt og forutsigbart tilbud langs hele kysten, og bidrar dermed sterkt til å styrke mulighetene for næringsliv og bosetting i distriktene. Fremtidige rammevilkår må sikre at Kystruten fortsatt dekker både lokale transportbehov og

næringens rolle i å utvikle et bærekraftig og helårlig reiseliv i nord. Kysttruten må fortsette å være en livsnerve langs norskekysten

Vi ønsker lykke til i det videre arbeidet, og stiller gjerne til rådighet for utdypende kommentarer og dialog dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

**Lone Helle**  
Daglig leder

Visit Tromsø-Region AS

**Sylvi Bakkeby**  
Utviklingssjef

Visit Tromsø-Region AS